Balatonf?zf?: mámai templomrom

2009 július 08. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Nyár végéig a Balaton északi partvidékén maradunk. Az idei vakációra rányomja bélyegét a magyar tenger szokatlanul alacsony vízállása, ami sok vendéget elriasztott, de a Balaton és varázslatos környéke nekünk így, kissé betegen, elárvultan is kedves pannon tájunk.
A Szent István király alapította veszprémi püspökséghez tartozó egyházmegye területén, illetve a szintén államalapítás kori pannonhalmi bencés f?apátság filiájaként létesült tihanyi apátság birtokain a XII–XIII. században tucatjával épültek falusi templomok. A tatárjárás, majd a török kor alapos rendet vágott közöttük, a legtöbb Árpád-kori egyház csak romjaiban élte túl a zivataros évszázadokat, de az ország más vidékeihez képest így is felt?n?en nagy számban találkozunk ezekkel a többnyire szerényen megbújó építészeti emlékekkel a Balatontól északra.
Ilyen jellegzetesen román kori templom maradványa a F?zf? község területén (a Jókai Mór utcában) található mámai rom. Az oklevélben 1297-ben felbukkanó Máma falu templomáról az is megtudható, hogy Szent László király tiszteletére szentelték fel. A település a XI. századtól egészen az 1700-as évek elejéig a veszprémvölgyi bazilita rendi, majd a cisztercita apácák birtoka; 1410-ben Szárberény plébániájának filiája. A keletelt, torony nélküli, egyhajós, egyenes záródású szentély? épület megmaradt falaiból és az 1963-ban elvégzett régészeti kutatás során feltárt alapokból megrajzolható a vélhet?en a XII. és XIII. század fordulója táján épült egyház pontos képe. A tizenkét méter teljes bels? hosszból nyolc méter jut a hajóra, négy méter a szentélyre. A téglalap formájú hajó szélessége hat méter, a dongobaltozatú szentély alaprajza majdnem szabályos négyzet. Az északi hajófalon látható – téglából készült – m?emléki kiegészítésben nyíló kapu a feltárt sekrestyébe vezet, amelyben a helyreállításkor kis kápolnát alakítottak ki.
A kis falu és temploma a török hódoltság évszázadai alatt több ízben szenvedett komoly kárt. Utoljára 1702-ben építették újjá, nagyjából az eredeti formájában, csak az említett sekrestyével egészítették ki. Az 1761 és 1769 közötti évtizedben m?köd? templomként említi az egyházmegyei sematizmus. Az el?tte álló, új templom építésekor, 1932-ben jócskán kitermelték a követ az öreg épület falaiból. Szinte csak a szentélye maradt meg, amelynek déli oldalán és a keleti zárófal tengelyében keskeny, román stílusú tölcsérablakok láthatók. Ugyancsak megfigyelhet? egy ablak a hajó déli falmaradékán és egy keskeny, rézs?s nyílás magasan a diadalív feletti harántfalon.
A balatonf?zf?-mámai templomrom legnagyobb értéke a környezetében álló feny?fákkal együtt megmutatkozó, különösen harmonikus, szemet gyönyörködtet? és nyugalmat árasztó látványa.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló